

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 31 Ocak 2020

Sayı : 19214

26339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.
30.01.2020

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

24 Ocak günü Elâzığ Sivrice'de meydana gelen deprem nedeniyle Elazığ'da 37, Malatya'da 4 olmak üzere toplam 41 vatandaşımız hayatını kaybetti. Binlerce kişi yaralandı, 10 binlerce kişi yaşadığı konutları terk etmek zorunda kaldı.

Bu deprem, daha önce yaşanan Kocaeli, Düzce, Bingöl ve Van depremlerinden hiçbir ders alınmadığını bir kez daha ortaya koymuştur. Her ne kadar İktidar temsilcileri Elazığ'da arama kurtarma ve yardım faaliyetlerini methiyeler düzerek anlatmış olsalar da depremden korunmanın ilk şartı ve asıl meselesi olan, bina sağlamlığı ve yapı güvenliği üzerine ne düzecek bir methiye ne de söyleyecek iki söz bulamamışlardır.

Dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhasseki, İstanbul'da 600 bin hasarlı binanın olduğunu açıklarken, şimdiki Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum ise Türkiye'de 7 milyondan fazla yapının olası bir depremde risk altında olduğunu açıklamıştı.

Tek amacı hazineye para kazandırmak olan İmar Barışı ne binaları sağlamlaştırmış ne de yapıların denetlemesine fayda sağlamıştır. Aksine ödenen vergi ve harçlar sayesinde hasarlı, çürük ve kaçak binalar ruhsatlandırılarak adeta sıfırlanmıştır.

18 Ağustos 1999 yılında yaşanan deprem için 1999'da çıkartılan ama 2003 yılında kalıcı hale getirilen **Özel İletişim Vergisi** adı altında toplanan paralar için zamanın Maliye Bakanı Mehmet Şimşek **"söz konusu paralarla duble yol yapıldığı"** söylemişti. Geline nokta da ise Ak Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, **"Toplanan Deprem Vergilerinin Amacı Dışında Kullanılmadığını"** söylerken AK Parti Grup Başkanı Naci Bostancı **"Bütçede paralar toplanır, ihtiyaca göre de harcanır. Dolayısıyla deprem vergileri adı altında, bunlar toplanacak ve depreme gönderilecek tarzında bir düzenleme söz konusu değildir"** demişti.

Bu Bağlamda;

1. **"Deprem Değil Çürük Binalar Öldürür"** gerçeğini kabul etmekte zorlanan ve yaşanan ölümleri kadere bağlayan AKP iktidarı, 2003 yılında kalıcı hale getirdiği ve o günden beri topladığı 65 milyar lira tutarındaki deprem vergilerini ne yapmıştır? Deprem vergilerinin akıbeti için sorulan bu tip sorulara doğru ve detaylı bir cevap verilmediği sürece, toplanan bu paraların amacı için kullanılmadığı yandaşa dağıtıldığı iddiaları için ne diyeceksiniz? Vergi adı altında toplanan milyarlarca liranın nerelere, nasıl harcandığını bilmek bu ülkenin vatandaşlarının hakkı değil midir?

2. Depremden korunmanın tek yolunun kaliteli ve sağlam yapılar olduğu bilindiği halde neden ülke genelinde bir çalışma yapıp, yapıların sağlamlığı ve kalitesi hakkında veri toplamıyorsunuz? İmar Barışı ile yeni facialara kapı aralandığı biliyor musunuz?
3. İmar Barışı'yla birlikte ülke genelinde ruhsatlandırılan binlerce yapıdan hangisinde denetim yaptınız? İmar Affına başvuru yapan milyonlarca yapının çürük ve depreme dayanıksız olduğu bilindiği halde nasıl olurda bu yapılara ruhsat verilir? Yaşanan her depremde ve her ölümden AKP iktidarının sorumlu olduğunu kabul ediyor musunuz?
4. Olası yeni bir depremde İmar Affı ile birlikte ruhsatlandırılan çürük yapıların yıkılması ve can kaybı olması halinde iktidarınızın vicdanı nasıl rahat olacak? İmar Barışı'ndaki asıl amaç yapıların denetlenmesi miydi yoksa çürük, hasarlı ve kaçak yapılardan hazineye gelir sağlamak mıydı?
5. Depremde can ve mal güvenliğini ön plana çıkartacak tüm çalışmalar ortak akıl ve bilimsel yöntemlerle yapılmalıdır. Dolayısıyla ben yaptım oldu bitti felsefesiyle yapılan tüm çalışmaların topluma verdiği zararlar göz önüne alındığında 3194 sayılı İmar Kanunu ve 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu'nu neden tek bir kanun adı altında toplamıyorsunuz?
6. Denetleme mekanizması neden özerk değil de devletin kurumlarına bağlı? Devletin kurumlarına bağlı olarak görev yapan, yapı denetim uzmanlarının inşaatları yapan müteahhitler ya da yüklenici firmalar ile yüz göz olmasını önlemek için yaptığınız herhangi bir çalışmanız var mıdır? Ülke genelinde ki yapıların depreme dayanıklı olup olmadığını denetleyen birileri var mı? Varsa bu birileri işlerinin uzmanı mıdır? Yoksa denetimler kâğıt üzerinde olup evrak kontrolü şeklinde mi yapılmaktadır?
7. Bugüne kadar yapılan kentsel dönüşüm projeleri neden alan, parsel ya da mahalle bazlı yapılmıyor da bina bazlı yapılıyor? Bu şekilde yenilenen yapıların yanında, yöresinde, etrafında bulunan ama kentsel dönüşümden faydalanmayan binaların yıkılması ile birlikte yan parselde olan ve kentsel dönüşümden yararlanmış binalara verilen zararlar nasıl önlenecektir?
8. Elazığ'da yaşanan depremden sonra Ak Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, Özel İletişim Vergisi adı altında **"Toplanan Deprem Vergilerinin Amacı Dışında Kullanılmadığını"** söylemesi ile AK Parti Grup Başkanı Naci Bostancı'nın **"Bütçede paralar toplanır, ihtiyaca göre de harcanır. Dolayısıyla deprem vergileri adı altında, bunlar toplanacak ve depreme gönderilecek tarzında bir düzenleme söz konusu değildir"** sözü arasındaki büyük çelişki ve çarpıklık, kaderine terk edilen vatandaşa nasıl açıklanabilir?
9. Dönemin Maliye Bakanı ve devleti temsil eden yetkili ağzı Mehmet Şimşek'in **"söz konusu paralarla duble yol yapıldı"** sözü doğru mudur? Doğru ise yapılan yollar için ne kadar para harcanmıştır? Eğer Şimşek'in söylediği bu söz doğru değilse bu paralar nereye akıtılmıştır?

10. İnsanların gittikçe yoksullaştırıldığı ülkemizde, deprem testi fiyatlarının binaların kat sayısına göre 3 bin TL'den başlaması ve 10 katı aşan binalarda farklı fiyatlar alınıyor olması doğru mudur? Böyle yüksek fiyatlar karşısında bina sakinlerinin deprem testi yaptırabileceğini mi düşünüyorsunuz?
11. Binalara yapılan deprem testlerinin 10 kata kadar **Riskli Bina Tespit Yönetmeliği**, 10 kattan sonrası için ise **Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği**'ne tabi tutulması doğru mudur? Bu iki yönetmeliği birleştirip yeni bir yönetmelik adı altında kafa karıştırmayan daha modern ve kapsayıcı bir yönetmelik neden yapmıyorsunuz?
12. Zorunlu Deprem Sigortası adı altında sözde güvence altına alınan binaların acaba yapı denetimi yapılmış mıdır? Yoksa bu güvence sadece kâğıt üzerinde olup, binaların güvenli olup olmadığı "**Kader**"e mi terk edilmiştir?
13. Çürük yapıların yanı sıra, sanayisinin ve barajlarının da büyük bir kısmı fay hatları üzerinde ya da yakınında olan ülkemizde her depremde sonra yaşanan acılara dur demek için ortak akıl ve bilimi de dikkate alarak, yeni ve kapsayıcı bir **Kentsel Dönüşüm Planı** başlatmayı neden düşünmüyorsunuz? Böyle bir çalışmayı başlatmadığınız sürece depremde yıkılan her binadan ve her ölümden AK Parti iktidarının sorumlu tutulacağını bilmiyor musunuz?
14. Yaşanan her depremde sonra iktidar temsilcilerinin ve Türk Kızılay'ının bağış kampanyası başlatmasını doğru buluyor musunuz? İktidarın ve Kızılay'ın görevi bağış kampanyası başlatmak mıdır yoksa daha önce yaşanan depremlerde kalıcı hale getirilen vergiler ile toplanan paraların nasıl kullanıldığını açıklamak mıdır?
15. İktidar tarafından başlatılan bağış kampanyalarına vatandaşlarımızın neden tam destek vermediğini, duyarsız kaldığını ve televizyon yıldızlarının başlattığı kampanyalara destek verdiğini araştırdınız mı? İktidar ve Kızılay tarafından kampanyalara verilmeyen desteğin güvensizlikle alakalı olduğunu fark edemediniz mi?